

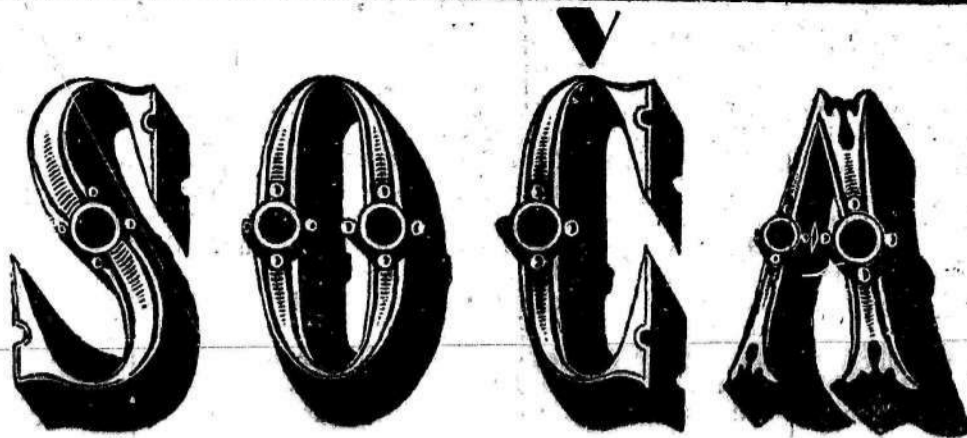
„Soča“ izhaja vsak četvrtak in velja s pošto prejemanu ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.50
Pol leta . . . . . „ 2.30
Četrt leta . . . . . „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trislopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 2 „

Za večje črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri uredništvu.

Glasiloslovenskega političnega društva goriškega za branbo narodnih pravic.

Volilcem velikega posestva.

Naš narod je pokazal pri zadnjih volitvah za malo posestvo, da večinoma vendar razumi, kako važne so volitve v dež. zbor in kako potrebna je disciplina pri volitvah, kajti volil je one kandidate, katere je priporočalo pol. društvo „Sloga“. Edino na Krasu se je reč nekoliko predrugačila, ker se je g. Dolenc iz jako važnih razlogov uže več dni pred volitvijo odpovedal in je bil voljen g. dr. Abram, kateri bode gotovo odločno stal na braniku in se nič manj ne potezal za naše pravice, kakor se bodo drugi po Slogi priporočeni poslanci.

Zadovoljni smemo torej biti z izidom zadnjih volitev in pohvaliti prosti narod na Goriškem, da se je boljše in bolj narodno vedel, nego nekateri gospodje, ki so kot znani intriganti najprej Gorico proti Soči osnovali, potem Gorico zapustili in za „Sloga“ delali ter se odlikovali kot takozvani „Ausgleichsmajeri“, zdaj pa proti temu društvu delajo na vse kriplje. Narodnjak nij intrigant, ki je še le potem pri miru, če ga ljudje posedejo na prvo mesto, narodnjak nij mož veteranjak, ki polen napuha danes temu, jutre onemu ponuja, kar nij v njegovi lasti, slab narodnjak in brezvesten je sploh vsak, ki seje neslogo mej narod v najvažnejših trenutkih; mi poznamo one može in jih bomo odslej strogeje opazovali; kajti naša dolžnost je, da narod varujemo in branimo pred takimi eksistencami. Opominjamo torej danes prav resno one gospode, naj ne škodujejo, če uže nočejo koristiti, naj ne bodo tako željni gospodarstva in naj ne mislijo, da brez njih se ne sme nič zgoditi na Slovenskem. Če so se odtegnili poštemu delu, naj ne nasuvajo drugim narodnjakom trnje na strmo pot, na kateri je uže marsikater hraber delavec one-

mogel. Posebno pa moramo naš narod opozoriti na take narodne krte zdaj pred volitvijo velikega posestva.

Naši goriški Italijančiči so si letos vmislili, da hočejo enega svojih vriniti v slovensko veliko posestvo, hodili so uže nekateri agentje te klike po slovenskih vaseh in nagovarjali velike posestnike, naj volijo nekega gosp. Luzenbergerja, moža, katerega ne pozna noben Slovenec in ki tudi v mestu ne sluje kot kaka posebna luč. — Zdi se nam, kakor da bi se hoteli g. Italijančiči iz nas norca delati. Vendar pa nočemo in ne smemo prezirati nevarnosti, katera nam preti posebno z ozirom na nekatere narodnjake, kateri bi menda rajši paktirali z Italijančiči nego se „Sloga“. Žalostno pa resnično: naš narod se ne more otresti prokletstva needinosti, našo narodno reč spodkopujejo lastni sinovi, ker pri nas hoče vsakdo nekaj ukazati in nikdo se ne podvreci rad sklepom večin; ti slovenski nezmojljivci podobni so onim poljskim žlahtičem, kateri so imeli veto, pa z njim pokopali poljsko nekdanje tako mogočno kraljestvo.

Gledé na to, da so kmečki volilci volili popolnoma korektno in se odlikovali v izpolnjevanju svoje narodne dolžnosti, gledé na to, da se je pri zadnjih volitvah pokazalo, da imamo mej seboj jako nevarnih ljudi, ki spodkopujejo narodno Sloga in slednjič gledé na veliko nevarnost, da nam vsled nesloge v lastnem taboru Italijani ne vrinejo enega svojih in nas sopen potisnejo nazaj za mnogo let ter nam poškodujejo vso našo setev, ki nas je stala velikanskega truda, gledé na vse to: kličemo Vam, velikim posestnikom, ki se večinoma prištevate k slovenski inteligenciji: ne zaostajte za prostim kmečkim volilcem, ampak pokažite svetu, da se v resnici smete prištevati mej cvet naroda, ne

poslušajte intrigantov, domačih in Italijančičev, kajti eni in drugi hočejo škodovati našemu narodu, in pridite po mogočnosti vsi k volitvi; če pa je kedo zadržan, pošlje naj nam, ali pa odboru „Sloga“ pooblastilo, katero mu bode izročil kak zaupni mož društva „Sloga“; vsi oni volilci velicega posestva, ki bodo prišli osobno volit, pa naj se oglašijo dan volitve dne 11. t. m. ob 9. uri zjutraj v gostilnici Faiferjevi, kder jih bode odbor „Sloga“ pričakoval in se z njimi natanjčno pomenil o volitvi, uže zdaj pa naj se varujejo, da jih kedo ne prevari in naj nikakor ne pazijo na druge nasvete, nego na one, katere jim bode dalo društvo „Sloga“, ki vestno skrbi, da bode slovenski narod častno zastopan v prihodnjem dež. zboru.

Volilci velicega posestva! Težavna je bila, dosti truda stala je pridobitev, vsled katere imamo mi Slovenci 3 svoje poslance velicega posestva, glejte, da ne zgubimo to dragoceno pravico po lehkomišljenosti in da nam ne poderete to, kar smo tako težko sezidali. Ne odtegujte se torej volitvi, vsak naj voli, ali osobno ali s pooblastilom sledeče po odboru „Sloga“ postavljene kandidate, kateri so se vsi pismeno in ustmeno zavezali, da bodo vedno postopali edino in neustrašljivo v interesu našega naroda in po načelih našega društva, katerega naloga je, braniti narodne pravice, kolikor jih narod ima do zdaj in pridobiti mu še vse one pravice, katere mu grejo po naravi kot svobodnemu narodu.

Kandidatje za veliko posestvo so sledeči:

- G. dr. Alex. Rojic, zdravnik in pos. v Gorici,
„ A. Malnič, vel. posest. in župan v Kanalu,
„ Daniel Godina, vel. pos. in župan v Ajdovščini.

LISTEK.

Tovariš Wörthski.

(Povest iz nemško-francoske vojne)

(Slobodno po nemškem.)

(Dalje.)

III.

Štiri mesci bili so potekli od teh dogodov in s časom se je zaboravilo vse to, kar se je bilo prigodilo pri Marijinem hrastu. V Oberbihlu ginil je dan za dnevom, ne da bi se bilo kaj posebnega dogodilo in le stoprv pred enim tednom bilo je zopet mnogo govoricenja med vaščani. Povod k govorjenju dajala je naglo se širéca novica: da se vojna bliža s Francozi. To se ve, da so bivalci v Ob. menili, da je ta le bosa, toda prav kmalu so morali spoznati, da temu nij taka; kajti v Unterbihlu, ki je ležal že onstran meje, sklicevali so že odpustniki (urlaubarji) in revervisti, priprave na vojno so se delale; pa tudi pisma, dohajajoča od sinov vojakov naznanjevala so, da se take priprave ne delajo samo v U., ampak že po vsej deželi!

Z veliko hitrostjo so se razvijali dogodki, i ko je bil na vsezadnje za 12 dni potem v Untb. pred Glažerjevo hišo vojska in klic kraljev bavarskemu občinstvu naznanjen, nij nikedo več dvomil, da se res vojna uže bliža.

Vsi mladenči v U. so že zapustili očetovske hiše, in marsiktera mati je bridko plakala po svojem „Janezu“, kateri je odromal na bojno polje. Bivalci v Ob., katere je vezala z ljudmi bližnje vasi ne samo familijarska vez ampak tudi sorodstvo, omilovali so odsrčno nesrečne mladeniče bližnje vasi.

Pa nobeno srce nij bilo tako boječe kakor — Milkinc.

Od onega kobnega dne v gozdu nij videla več Franja. En mesec pozneje izve, da je pristopil prostovoljno v Regensburgu vojakom. Zelo se je prestrašila zaradi tega, vendar je slutila, zakaj se je hotel Franjo za dalj časa domovine ogibati. Se ve, takrat nij mislil še nikedo resno na vojno, a temu nij bilo dolgo tako, ker začelo se je precej govoriti: vojska je gotova. Milka je bila v ne malem strahu za življenje svojega dragega Franja, Bog ve, kako se mu bo godilo v vojni?

Tudi Jakob, Glažarjev sin iz Unterbihla, poklican je bil kot odpustnik v vojake. Dau njegovega odhoda dobila je Milka šopek, v katerem je bil skrit listič na kojem so stale besede: „Odpusti mi!“

Drugega dne pa je prinesel Jurijče, pastir iz Unterbihla veselo novico za deklico. Franjo je svojim staršem pisal malo časa pred maršem in v pismu bilo je nekaj vrstij tudi njej namenjenih. Pozdravljal je v listu Milko, daja jej upanje, da jo utegne še srečno videti ter jo naposled prosil, naj se ga vedno spominja, če tudi mu francoske krogla srce prodere.

Milki se gorke solzé uderó na listič, na katerem je bilo to pisano in vse dolge noči klečala je pred

božjim razpelom ter prosila Boga, naj jej ljubljena varuje. Ko je došlo naznanilo o prvi bitki in zmagi nemške vojske in ko so vaščani, tega veseli, na gorah onstran meje ogenj zažgali, rosno je bilo še bolj Milikino oko, in bilo jej je tako, kakor bi jej bil kedo povedal, da med sto in sto padlimi je tudi nje Franjo!

Med temi trajajočimi in trdimi srčnimi boji upali sti lici nesrečnici. Preje tako svitli očesi izgubili sti svoj lesket in Milka je bila le kakor sanjajoča med buječimi.

Strijc Tone je pač opazil spremembo dekličino, vendar nij o tem dolgo časa ničesa spregovoril, da si je bilo čitati na njegovem čelu, da nij zadovoljen, da se deklica žalosti. Zakaj je molčal, tega ne vemo.

Bilo je konec meseca avgusta; mnogo je bilo govorjenja, kako srečno se bojuje nemška vojska in kako se uže bliža Parizu, ko nekega dne nepričakovano strijc Tone stopi v sobo Milično.

Deklica je sedela pri oknu in šivala in solze, ki so bile na njenih trepalnicah, kazale so dovolje jasno, kaki občutki jo obhajajo.

Strijc Tone bil je v zadregi in nij vedel, kako bi začel z njo pogovor. Casopis pa katerega je imel v roci, reši ga takoj iz zadrege.

Odklašljavi se prične.

„Tu stoji uže zopet o nekej bitki, katero so Nemci dobili, a bilo je strašno mesarjenje — znabití so se tudi fantje Unterbihelski tam vrlo sponesali.

Milka je mirno poslušala, a niti očesa nij odvrnila od dela,

Jugoslovansko bojišče.

Slutnja, katero smo izrazili v naši zadnji številki, vresničila se je popolnem. kajti zares bili so se že 22. in 23. t. m. prav ljuti boji mej Serbi in Turci pri Djunisu v moravski dolini. Iz turškega vira došla so bila poročila, da so Turci vzeli Djunis in vso serbsko vojsko razpersili, mej tem ko so Serbi terdili, da so bili Turci 23. t. m. pri Djunisu pobiti in nazaj verženi. Resnično bilo je pa na vsem to, da so Turci zares naskakovali Djunis ter da so nekoliko pozicij Serbom vzeli vendar pa ne celega Djunisa. Bili so se tedaj prav hudi boji celih 6 dni in vspehi, katere so desegli Turci, je bila pridobitev Velicega Siljegovca in Gredetina in nekotih pozicij pri Djunisu. Mislil je vsakdo, da bodo po teh hudih bojih Turci kakor navadno zopet 14 dni mirovali in da nastopi nekako nedogovorjeno premirje, ali temu nij bilo tako; kajti Turci so vsaki dan še vedno napadali Serbe pri Djunisu, 28. t. m. poskusili so z večimi silami vzeti Serbom Djunis, 29. t. m. posrečilo se jim je pa napadši v naskoku z vsemi svojimi močmi, Djunis dobiti v svojo oblast. Horvatič umaknil se je proti Kruševcu z jednim oddelkom in ustavil se je stoprav pri Gaglovi na poti mej Djunisom in Kruševcem; Černajev obrnil se je pa z ostalo vojsko proti Deligradu. Turci skušajo sedaj tudi čez Moravo pri Adrovcu in drugod in danes imamo uže poročila, sicer le iz turškega vira, da so Turci vzeli v naskoku Aleksinac ter da uže tudi Deligrad bombardirajo. Kako ljut je bil boj za Djunis spričuje nam velika izguba turška, katera se ceni na 10.000 mož mrtvih in ranjenih; za serbske izgube še se nič ne vé.

Drugod na serbskem bojišču vse miruje, samo pri Javorji na Ibarju skušali so Turci uže zopet generala Novoselova nazaj na Serbsko potisniti, kar se jim pa nij posrečilo, temveč izgubili so še nekoliko svojih pozicij; pri Zajčarji je baje padel poveljnik timoški serbski vojski Medvedovski v nekej malej bitki. Današnja poročila pravijo, da nameravajo Turci tudi na Drini povsod ofenzivo poprijeti in naravnost proti Belgradu marsirati. Iz Belgrada poroča se, da so dobile vse rezerve povelje odpotovati na bojno polje.

O Despotoviču čujejo se vedno kaka ugodna poročila, čeravno so Turci uže davno proglašali, da Despotovičevih čet nij več v Bosni. Baš danes došla poročila pravijo, da je Despotovič dospel do Skopelj (Dolnji Vakuf) na cesti mej Travnikom in Livnim in da je berzkone dobi v svojo oblast. Razni oddelki Despotovičeve vojske štejejo skupaj nad 5000 mož in imajo sedaj vso severo-zahodno Bosno do Banjaluke in spodaj do Skopelj v svojih rokah.

Iz Černogore poroča se, da se je Derviš paša umaknil iz Spuza in Podgorice čez Mala Hoti proti jugu, pustivši v imenovanih krajih dobre posadke. Tedaj je res, da se od južne strani Černogorcem nij ničesa več bati; sedaj bodo pa gotovo mahali po Muktarji in gotovo zapodé vse Turke iz Hercegovine ter se združijo z bosniškimi ustaši pod Despotovičem. Terdnjava Nikšiči, znana iz hrcegovske ustaje, udá se v kratkem času Černogorcem, kajti posadki primanjkuje potrebnega živeža in pomoči nij se jim nadejati od nikogar. Sicer se poroča iz turškega vira, da je Nikšičem poslal na pomoč Muktar paša 8000 mož z obilnim živežem, a prašanje je, če bodo mogli prodreti skozi uže znano dužko sotesko (Presjeko) do Nikšičev; kajti tam stoji in je uže čaka nad 4000 hercegovskih ustašev in dva batalijona črnogorskih junakov.

Strijc Tone se nezadovoljen popraska za uho ter nadaljuje po tem:

„Jakob je svojim staršem pisal, in naznanja, da je za čuden način bil rešen iz smrtne nevarnosti...on te pozdravlja, Milka.“

Deklica povzigne po teh besedah glavico iz žalostno-resno dé:

„Hvala Vam, strijc, da ste se sami semkaj potrudili sporočiti mi njegov pozdrav... pa, Bog ve, da bi mi bilo ljubše, da bi se me Jakob ne spominjal!“

Strijca Toneta, kateri je bil uže tako jezovit, po teh besedah koj gnjev popade.

„Hudirja, uže zopet ta prevzetnost!“ kriči jezno roko vzdignivši, „in zakaj, le povej mi, nočeš nič vedeti o Jakobu?... on je Glazarjev sin, ima lepo posestvo in je fant, da je kaj. Tebi pa še zmerom roji po glavi Franjo, ta prijatelj tihotapski!“

Milka, katera je do sedaj nepremekljivo sedela na svojej stolici, vstane naglo s stola in se obrne proti razsajajočemu strijcu, dočim njeni blede lici mala rudečica polije.

„Strijc“, reče s tresočim glasom, „vi me k ljubezni do Jakoba ne morete siliti. Franja pa ne pustim zmiriti, ni od vas ni od nikogar drugega!“

Strijc Tone stal je kakor okamenel pred Milko; ne bil bi verjel, da se bo upala tako energično zavrniti ga.

Dopisi.

V Gorici, 2. novembra. (Izv. dop.). Volitev deželnih poslancev — naši mestni patres censcripti. — Kakor znano, bila je v Gorici prešlo nedeljo volitev dveh deželnih poslancev za občine goriškega okraja. Voljena sta bila Dr. Josip Tonkli s 67 in France Povše, prof. kmetijstva, s 69 glasovi, mej tem ko sta Dr. Josip Abram in Faganel dobila prvi 42 in drugi 43 glasov. Uže na vse jutro volitvenega dne dohajali so volilci v mesto in kakor blisk raznesla se je bila novica, da delujejo in agitujejo nekateri možje za Dr. Abrama in Faganel-a. Vsled tega, umi se samo po sebi, da niso tudi Složani rok križem deržali, ampak da so tudi oni storili, kar jim je disciplina in narodna čast velevala. Cuditi se je bilo res, kako naenkrat pred volitvijo nastopi na pozorišče nek hud tukajšnji lahon, katerega je sicer rodila slovenska mati, kar je pa on uže davno pozabil, ter hlinec se Slovenca agitiral na vso moč za kandidata nasprotnne stranke. Kako se derzne tak človek vmešati se v naše narodne stvari in mej našimi poštenimi narodnimi možmi razpor napravljati? Mislimo, da je bilo to človeče poslano navlašč od tukajšne ultralahonske svojati, katera ima svoje shajališče v gosposki ulici, kajti tje zahaja in mej njimi se vedno nahaja ta narodni odpadnik. Če bi se upal kje drugod kaj tacega delati, posvetili bi mu s pestmi. Pri tej volitvi bil je tedaj naš narod cepljen v dve stranki, in kedo je vsemu temu kriv. Poznamo nekatere, pa jih nočemo imenovati, samo vedó naj, da mi tudi vemo, kje in kod so delovali. Le to moramo opomeniti našim čitateljem, da so protigitatorji, ne vsi, pa nekateri, pri občnem zboru društva Sloge z obema rokama glasovali za kandidata Dr. Tonklija in prof. Povšeta, da so pa pri volitvi bili glavni voditelji v nasprotnem taboru. Drugi so ob svojem času mnogo prigovarjali, naj se sklepa Sloga mej narodnima strankama, a na dan volitve pokazali so, da jim je sloga le na jeziku ne pa v poštenem, možatem srci. Nasprotna stranka rekrutirala je svoje priveržence iz vipavske strani, Rihemberga in po večini tudi iz Kanalskega in vlovila je tu pa tam še kak glas po velikanskej agitaciji. Najbolj smo se čudili Rihemberžanom videti jih mej nasprotniki Sloge. Vsem tem res ne moremo vedeti hvale, če ne za to, da je naša zmaga sijajnejša, ker smo ravno imeli protivnika, katerega smo morali premagati in smo ga tudi vkljub velikanske nasprotnne agitacije premagali. Tembolj moramo pa pohvaliti naše vrle Brice in mej njimi posebno se števčanskega župana g. Leonardiča, kajti vsi Brici stali so kakor en mož za priporočenca Sloge; tudi Dornberžani obnašali so prav verlo. Sploh naj bode izrecena s tem vsem o nim, ki so glasovali pri volitvi za Slogina kandidata, najtoplejša zahvala.

Na Tolminskem zmagala sta tudi kandidata, katera je bila postavila Sloga. Borba je bila prav huda in voljena sta bila Anton Gorjup z 72 in Izidor Pagliaruzzi z 39 proti 35 glasovom, katere je dobil dvorni svetovalec Andrej Winkler. S to zmago sme se zares Sloga ponasati, kajti kedor pozna tolminske razmere, inel je le malo upanja, da proderemo z našimi kandidati; s to zmago prelomljen in uničen je menda za vselej vsegamogočni tolminski upljev, kajti za prihodnje odprejo se našim tolminskim prebivalcem le še bolj oči, da je treba voliti drugače, nego jim svetujejo Tolminci, kateri dobé za svoj trud materijalno hvalo, malo ali pa celo nič volivci. Za sijajno zmago gre v prvi versti hvala g. Ignacij Kovačiču, županu na mostu in tolminskemu notarju g. Juvanciču; skoraj vsi cerkniški volivci razun dveh,

Deklica je mislila, da bo sedaj strijc še huje začel razsajati, a temu je bilo drugače.

Kake minute časa zré nepremakljivo v Milki no zareče lice, potem se pa obrne ter zapusti sobo ni besedice zinišči. Gotovo nij bilo brezi moči na njega deključno vedenje.

Bilo je za dosta časa zadnjikrat, da sta mej sabo besedico spregovorila. Strijc Tone gledal je na to, da nij odslej druge besedice z Milko črhnil, kakor ravno, kar je bilo potrebno gledé gospodinjstva. Deklica je bila tega le vesela, vsaj je nij več mučil z opombami o njenej srčneji bolesti.

Prve dni v septembru svetili so se zopet ognji na gorskih vrhah okoli Unt., in pokaanje možnarjev je naznanjalo svetnoznani dan pri Sedanu, katerega dne se je francoski cesar z vso svojo vojsko moral vdati Nemcem. Velikim in razveseljivim novicam sledile so pa brž pisma, donašajoče v ne malo družin žalost. Jakob, Glazarjev sin, je bil v bitvi pri Sedanu težko ranjen in je ležal v bolnišnici. Še huje je bilo sporočilo o Franji. Hrabrega fanta ranili so Francozje pri nekej tepežki; brž potem je bil pogrešan. Ali je Francozom v roke prišel ali v vojskinem hrupu osauljen na neznanem mestu umrl, o tem je bilo vse negotovo.

Novica, o žalostnej osodi Franjevi, raznesla se je takoj po celej vasi, in prišla je kmalu tudi Milki

katera sta zavezana, volili so Sloginega kandidata. Dobro deržali so se Volčani in Bovčani in še mnogo drugih volilnih mož. Najslabše obnašali so se pač Kotarji, ki so le iz osebne merznje glasovali proti Sloginemu kandidatu.

V sežanskem okraji voljena sta bila Fr. Mahorčič in Dr. Abram; Slogin kandidat Viktor Doleneč odstopil je nekaj dni pred volitvijo od svoje kandidature iz poštenega menenja, da on ne želi, da bi se mej verle Kraševce trosil prepir in razdor, kar le mnogo, mnogo škoduje. Tedaj bedarija je, če kedo tako govori, kakor tukajšnji italijanski „Isonzo“, da je napravila Sloga v Sežani fjaško. Mi vemo gotovo boljše, kako so stvari stale in kako sedaj stojé, pa nam treba na veliki zvon obešati, kar nij nikomu drugemu nič mar.

V Gradiški volila sta se Dell Torre in plen Dottori. Za volitve v Gorici izvoljena sta kandidata grof Coronini in Dr. Maurovich, če se Goričani čer noč ne premislijo in če ne postavijo kacega drugega kandidata mesto dr. Maurovicha. Za kupčijsko zbornico postavljen je baron Ritter; drugi pa ne bode kakor smo v zadnej števi omenili, vitez Pauletig, ker noče mandata sprejeti, ampak berzkone g. Gasser vendar pravi Isonzo, da se poleg Gasserja še dva druga potegujeta za drugi mandat kupčijske zbornice. Kakor znano, bil je dosedaj zastopnik kupčijske zbornice v deželnem zboru dr. Deperis, a sedaj ne bode več voljen, ker je izgubil zaupanje. Rad pa vendar pride v deželni zbor, ker tam mu miga kot deželne mu odborniku, če sploh pride zopet v deželni odbor letnih 1200 gld. in te bi nemara težko pogrešal. Omenili smo v zadnjem listu, da bode kandidiral v Korminu, če mu prepusti ta volilni okraj Bernardelli. Da nes moremo reči, da bode voljen sigurno v Korminu in kaj bi ne, saj je za-nj agitiral in moledoval nelvišji goriški duhovnik od hiše to hiše po Korminu Nemara da je tudi pridušal Kormince, da gotovo volijo hudega klerikalca dr. Deperis-a. V Cerwinjanu ne kandidira bajé baron Pino, ker je uže voljen v poreski zbor v Istri. Sliši se, da kandidira tem kraji bivši predsednik deželne sodnije dr. Visin.

Naši mestni očetje položili so svoje roke na pravažno delo; oni hočejo namreč našo Gorico popolner italijansko napraviti; ne upajo se pa menda delo na enkrat izvršiti, ampak stavili so si sami obroke, katerih imajo spolniti svoj namen. Dragi čitatelji vedite, da od sedaj naprej ne smete več reči „Travnik“, ampak „piazza grande“ se vé da le, če vam jljubo; mi vam ničesa ne svetujemo, ker vemo, da obderžite staro ime Travnik, ker to poznajo slovenski italijanski prebivalci naše grofije in tudi vsi drug tujci, ne pa italijanskega „piazza grande“, katerem se naši slovenski kmetje nikdar ne privadijo. Na „Studenc“ spacičili so naši Abderiti menda v „borg Aquedotto“; spacičili pravimo, ker hoteli so Studene prevesti v italijansčino, a to se jim nij nič kaj dobro posrečilo, ker menda ne vedó dobro, kaj pomenja slovenskem studenc. Korensko ulico morate odsle naprej zvati „via Formica“. Da bi se le človek nsmejal temu imenu. Ghetto glasi se mora odsle „via Ascoli“ in ulica mesniška „via Morelli“. Ali še druge premembe sklenili, tega ne vemo; ali t povemo mestnim očetom, da s tem ne dosežejo svojega namena, dokler ne premenijo imena Gorica. Bcdite radikalni, če uže hočete kaj doseči. Davkopláčevalci pa naj plačujejo lepo pošteno obol za obolom z te „špase“ naših mestnih očetov, kateri bodo stali 90 gl.; habeant sibi v svojem rajskem veselji. Kaj pa j neki vzrok in povod tem premembam? Naši očetj hočejo, da se govori sploh o Gorici kot italijanskem mestu; sedaj storjen je uže prvi korak. V druget obroku slišali bodemo gotovo uže imena „via Mazzini“, „via Garibaldi“, „via Cavour“ in še druga enaka i

do ušes. Strijc Tone varoval se je, da nij besedico o tem spregovoril in je bil molčljivejši od kedaj. Nek nedelje popoldne pa je prišla mati Franjeva v Oberbihel ter poiskala Milko. Obe sti gorke solzé pretkali za zgubljenim.

Milka je našla zdaj koncem človeško srce, kater je z njenim enako občutilo Franjevo izgubo.

Krog Balkana (J. Volkov)

Doli doli, krog Balkana,
Vrag zaganja se v Slavjana,
Meč nam kaže v „novi svet.“
Smert, sovraštvo, divja sila,
Narod nam ne bo zdrobila;
Še je še junaštva cvet.

Doli doli, krog Balkana,
Našla brata „velikana“,
Slava raste iz krvi!
Cvetje plodno z Juga trosi,
Daleč vihra miris*) nosi:
Na slavjanske vse strani.

*) Miris, vonjava: slav. simpatija.

potem poreče vsakdo ali si bode vsaj mislil, da smo ne v Avstriji, ampak v blaženi Italiji in to je že nekaj. Kakor smo že rekli, samo Gorico morajo potem še prekerstiti, da bode doveršeno njihovo delo od znotraj in zvanaj.

Iz Kanala, 1. nov. (Izv. dop.) „Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega“ pravi božja zapoved; ali mej tem ko se najde milosti pri Bogu, ne najde se je pri našem davkarji. Komaj smo odpravili vojake, katere nam je bila davkarija poslala na eksekucijo, uže nam je zopet obesila na vrat finančne stražnike. Groza je videti, kako naši vboji kmetje letajo pred tem stihom od hiše do hiše, da bi kderkoli staknili ali dobili na posodo potrebne krajcarje, da bi zadostili tirjatvam davkarije. Vse prošnje pri davkarji za kratek milosten odlog bile so brezuspešne in kaj je bilo v tej zadregi početi? Pridelalo se nij ničesa, kajti uže 45 let nij bilo take slabe letine, in ubogemu kmetu nij družega ostajalo v tej stiski, nego prodati to, kar je še imel pri hiši; pognati je moral svojo zadnjo kravico k mesarju in jo prodati pol zastonj, da se je le iznebil nepriljubljene davkarskega gosta. Prašanje je le sedaj, s čim se bode živel naš kmet, ko je oddal edino to od hiše, s čemer se je živel, če uže nij imel nikakih pridelkov. Pa to nij še vse. Kaj bo drugo leto z našim poljem, ker ne bode potrebnega gnoja? Slaba prihodnost se nam kaže in ne vemo, kako bi si pomagali.

Mislili smo dosedaj, da se pečajo učitelji samo z odgojo in podučevanjem naše mladine, a varali smo se, kajti naš podučitelj prodaja tudi vse šolske potrebnosti našim učencem in še po visokejši ceni, nego jih prodajajo naši domači trgovci v Kanalu. To je tem upravičnejši, ko se nahajajo mej kanalskimi trgovci tudi taki, ki se pečajo s prodajo skoro samih šolskih potrebstij in si s tem toliko pridobijo, da naložene jim davke poplačajo in se skromno stali dobičkom sebe in svoje družine redijo. Če je to učiteljem dovoliti, naj se jim dovoli tam, kder nij nobenega trgovca, pr. katerem se kupujejo šolske potrebščine, ne pa tam, kjer se nahaja uže tako preveč takih štacun. Ne manjka več družega, nego da bi naš učitelj še nekaj malih lesenih trobentic za male otroke nakupil in prodajal, potem bode imel celo kramarijo. Pa še nekaj o našem podučitelju. On zastopa v pravnih opravilih kot pooblaščenec, čeravno se na te stvari toliko umi, kakor zajec na boben, kajti do sedaj je uže srečno izgubil jedno pravdo. Ali bi ne bilo bolje, da bi on bolj skrbel za podučevanje naše šolske mladine in v tem posnemal našega neutrudljivega učitelja g. Zego, da se naši otroci vsaj tega ne pozabijo, kar so v šolo seboj prinesli od svojih ljubljenih staršev. Toliko za sedaj in če ne bode bolje, nategnemo pa druge strune.

Število 70.

Politični pregled.

V Gorici, 4. nov. 1876.

Na interpelacije, katerih jedno so bili stali v našem državnem zboru nemški poslanci na levi strani lesenjače, drugo pa moravski česki poslanec Fanderlik in mnogo družih poslancev iz desne strani zbornice, mej njimi tudi dr. Vošnjak, odgovorila je vlada na tak način, da je skoraj vse levičnjake tako vzburla, da je morali predsednik sejo končati. Ministerski predsednik čital je poslancem odgovor in kar jim je rekel, bilo je gotovo na tanko in dobro premišljeno v porazumu z grofom Andrassy-jem. Besede pa, katere so naše nemške sanguinike v državnem zboru tako hudo razjarile, niso bile namenjene našim poslancem, ampak ogrskim, mladim prevročekrvnim študentom v Buda-Pešti in drugod po Madjarskem. Rekel je namreč ministerski predsednik, da vlada nema vzroka jemati ozir na vsakojake protivne izjave gledé naše politike v orientalnem vprašanji ter da se zavaruje proti vsakim demonstracijam. Naši nemški poslanci mislili so, da pravi vlada to njim, kar bi bilo res malo preojstro in rogoviliti so bili začeli tako rekoč, da smo mislili, Bog ga vedi kak konflikt nastane vsled tega mej zbornico in našim ministerstvom. Mi smo uže v mislih videli, kako je spravljaj vsak minister svoje malenkosti, da bi drugim možem, bolj modrim in pametnim od leve strani, ali kali, prostor naredili; ali pa da je zbornica razpuščena in se vsi poslanci napravljajo zopet v kraje, od kodar so prišli. A Nemeec Nemcu očij ne izkljuje, verujte nam. Nemeec zagodernja in tudi kako prav grenko pové marsikaterikrat, a pogladi ga malo prilizljivo in

zopet postane ti čisto krotek. Kako so ugibali, ali se ima adresa napraviti na našega vladarja, ali pa debata osnovati na ministerski odgovor; in glej pomirivne besede ministerskega predsednika zadostovale so, da se je vzburjenim kri skoraj popolnem ohladila. Komaj so se odločili za debato, ker drugače bi se jim bil cel svet smijal in danes ravno prične se v državnem zboru debatirati o vladnem odgovoru na interpelacije. Mnogo govornikov vpisalo se je iz vseh strank naše zbornice; iz desnice in opozicije grof Hohenwart, dr. Pražak, dr. Fanderlik, dr. Vošnjak, Pavlinovič, Nabergoj in drugi. Prepričani smo, da kakor so ojstro in hudo se izražali Nemci čez ministerski odgovor, ravno tako krotko bodo govorili danes. Dunajski Tagblatt, ki je razburjene poslance poslušal za koridorjem naše lesenjače in le nekoliko besedij v svojem listu zabilježil, bil je konfisciran; radi tega ne smemo in ne moremo tudi mi nobene onih ojsrih besed citirati, da bi je smeli potem prilikovati tem, katere bodo v denašnji seji govorili vkrotjeni Nemci.

Gledé na nesrečno serbsko vojskovanje zavkazal je ruski car telegrafično ruskemu poslaniku Ignatijev-u v Štambulu, naj stavi visoki porti ultimatum gledé premirja mej Serbijo in Turčijo in sicer, da more Turčija privoliti v brezpogojno premirje, predno preteče 48 ur ter da mora turška vlada zavkazati vsem svojim vojskam, naj brez obotavljenja obustavijo bojevanje, če ne naj pa ruski poslanik zapusti Carigrad z vsim svojim osebjem. Turčija ruskega ultimatumu nijhotela sprejeti in vojna, katero smo mi uže iz davnega časa kot gotovo in neizogibno smatrali, prične se v kratkem mej Turčijo in Rusijo. Saj je pa tudi res zadnji čas, da se mogočna Rusija oglasi in južne brate reši enacega uničenja po Turcih, kakor na Bulgarskem. Derby je uže interpeliral grofa Šuvalova, ruskega poslanika v Londonu, radi nepričakovanega ultimatumu in ta mu je odgovoril, da Rusija ne more mirno gledati, kako bi Turci Serbijo opustošili in ponavljali one groznosti in divjosti kakor v Bulgariji. Dunajski Tagblatt misli, da nema Rusija toliko v mislih s tem pritisniti na Turčijo, kakor poskušati Andrassy-ja, kaj da misli on in kam da meri njegova orientalna politika. Tako tolmočenje ruskega ultimatumu pomenja pač iz stvarni popolnem norca se delati.

Nemški državni zbor v Berlinu odperl se je s prestolnim govorom, v katerem pravi cesar nemški, da je politika nemška mirna in da bode Nemčija, dokler le mogoče, gledala ohraniti mir in porazumljenje mej sosednimi državami, da se pa bode v slučajih kake vojske nemška kri le tačas prelivala, če bi šlo za varstvo Nemčije ali nemških interesov. Avstrija je po našem menenji uže porazumljena z Rusijo, in Anglija se tudi ne oglasi več resno za Turčijo, še manj bode se pa vojskovala brez zaveznikov proti Rusiji za gnjilo turško carstvo; nadejati se smemo radi tega, da je Turčija z zavernitvijo ruskega ultimatumu odločila svojo osodo; iti bode morala iz Evrope tje, kjer nij krisijanov, da jih ne bo mesarila in na kolce natikala.

Razne vesti.

Odbor narodno-političnega društva „Sloga“ izrekuje najtoplejšo zahvalo vsem narodnim volilcem, ki so kjub hudi zakotni agitaciji volili po odborovem nasvetu priporočene kandidate.

Odbor narodnega političnega društva „Sloga.“

Dr. Lavričovo groblje bilo je na dan vseh svetih lepo okinčano in po njem so bili razprostreni trakovi, koje so bila poslala razna društva k njegovemu pogrebu. Na vseh veruih duš dan zapel mu je pa goriški oddelek Slavčev nagrobnico „Jamica tih.“

Iz Koroškega piše se slov. Narodu, da so našli blizo Stražišča na koroško štajerski meji nedavno velik lončen pisker, v katerem je bilo 20.000 srebernih vinarjev, ki so tehtali kakih 23 dunajskih funtov. Denar je dobro ohranjen, akoravno nekoliko za-

rjavavel in kaže se, da je avstrijsk iz 13. in 14. stoletja.

Iz Tersta se nam piše, da uže nekoliko dnij taka huda burja razsaja, da nij mogoče ničesa izkrcati. Občutljivo pomanjkanje petroleja nastalo je vsled tega, da ga nij dobili niti pri največjem trgovcu s petrolejem 10 sodčkov.

Velik požar — je bil v nedeljo večer v Ročinjt blizo Kanala. Avčani onkraj Soče zapazili so preje ogenj nego sami Ročinjci. Kako je nastal ogenj, tega so za gotovo ne vé; beržkone so ga mali otroci zakrivali. Hiš nij zgorela nobena, temveč pa klevov in skednjev z vso spravljeno klajo za živino in tudi nekoliko razne živine. Dobro, da je pihal veter na tako stran, na katero se nij mogel širiti požar, ker drugače bi bil pogorel cel Ročinj. Pogorelec menda nij bil nifeden zavárovan, kar je tem žalostnejše, ker niso letos Ročinjci skoraj ničesa pridelali. Pri gašenji odlikovali so se Avčani in Kanalci in tudi kanalski žandarji in finančni stražniki.

Iz Štverjana — poleg Gorice se nam piše: Znano vam je, kako varlo se je obnašal naš verli župan Leonardič v nedeljo pri volitvi deželnih poslancev. Povedal jim je odkrito vse v obraz, kar je šlo našim nasprotnikom. Čudno je bilo slišati od naših nasprotnikov čenčanje o „botegi“. Žalostno dovolj, če vi drug protivniki uporabljate obrekovalna sredstva, da bi volilce preobrnili na svojo stran. Vas pa prašamo, ali ste postavili za Kanalce botego in je v njo spravili ter pribarantali njih glasove? Mi vemo iz gotovega vira, da so bili Kanalci skoz in skoz za naša poslance, predno so prišli v Gorico, a pri volitvi se je uže videlo, da jih je moral nekdo vaših v rokah imeti ter da jih je tako obdelal in pregovoril, da so kandidata vaše in ne naše volili. Tudi Štverjancev ste se bili lotili, a hvala našem verlemu županu izpodletela so vam vsa vaša prizadevanja. A naš župan nij se pokazal samo pri volitvi praveza moža, ampak storil je po volitvi še drug vse hvale vreden čin. Na dan vseh svetih sklical je cel občinski zastop v sejo in predlagal je po obširni razpravi velikih zaslug verlega prof. Povšeta za štverjansko občino, naj se voli naš prihodnji zastopnik v deželnem zboru za častnega občana štverjanskega, kar se je jednoglasno sklenilo brez nobenega ugovora. Po tem sklepu nagovoril je še jeden ud župaustva zbrane občinske zastopnike in jih pohvalil omenjaje, kako res lep in častljiv čin so s tem napravili samim sebi v čast in našem voljenemu poslancu, katerega so tudi s tem le še bolj zavezali, da se spomni večkrat na naša Berda. S tem so res pokazali Štverjantcuni, da znajo častiti naše zaslužene moža. Bog jih torej poživi njih in našega poslance in častnega uda France Povšeta! Tem kratkim pa jedernatim besedam sledili so navdušeni in gromoviti živio-klici od vseh strani.

Iz Dornberga se nam javlja, da je bil g. France Povše v izredni seji občinskega zastopa dornberškega jednoglasno voljen za častnega občinarja vsled njegovih velikih zaslug za povzdigo vinoreje v našem kraji. Mi dostavljamo tem versticam samo to, da kedor časti svoje zaslužene moža, ta časti samega sebe in želeli bi le bilo, da bi se to mišljenje tudi po drugih krajih naše grofije kolikor mogoče širilo, kajti s tem pokažemo našim narodnim protivnikom, da smo politično zrel in korenjašk narod. Živeli toraj verli iz zavedeni narodnjaci dornberški!

Vse naše naročnike in prijatelje prosimo, naj nam ne zamerijo in naj se ne hudujejo, da je naša denašnja številka tako pozno izšla. Nij nam bilo mogoče vsled praznika vseh svetih in mnogih družih prav nujnih narodnih stvari in cpravil o pravem času list na svitlo dati.

Umerl je dne 31. oktobra popoludne tukaj v Gorici c. kr. računarski oficijal tukajšnje direkcije za gozde in grajščine Anton Zuljan v 29 letu svoje starosti. Rodom Slovevec bil je vedno zvest sin majke Slave ter podpiral vsa narodna započetja, kolikor je bilo v njegovi moči. On je bil ud vseh narodnih društev tudi Slavčev, katerega goriški oddelek mu je zapél v slovo milo nagrobnico. On je bil značajan mož in radi tega ne le ljubljeneec vseh narodnjakov ampak tudi svojih nemških kolegov. Bodi mu zemljica lahka!

Slovanska čitalnica v Terstu napravi dne 4. nov. 1876 koncert se sledecim programom:

1. JENKO: „Na moru“, moški zbor.
2. CAMPANA: „Blagi san“, solospjev od gospodične de Pickel.
3. GODEFROID: „Molitva“ (médiation) igrajo gosp. Engelhardt, Pollich in Trouvé.
4. WENDLER: „Večerna“ četverospjev.
5. UMLAUF: „Radost in žalost serca“, igrajo na citrah gospodične Mankoč in Maver.
6. JENKO: „Strunam“, solospjev od g. Vadna.
7. VOGEL: „Cigani“, moški zbor.

Po koncertu plesna zabava. Začetek ob 8 1/2 uri zvečer.

Opom. Dozvoli se tudi vložek vsakemu gospodu nečlanu z družino, kateri dobije program.

Rojanska čitalnica napravi dne 5. nov. 1876 „BESEDO“ se sledečim sporedom: 1. Govor predsednikov 2. „Mlinar in njegova hči“, žaloigra v 5 dejanjih 3. Družbena zabava in ples. Začetek ob 6 1/2 uri zvečer.

Naše velike posestnike opozorjemo s tem, da bode volitev za veliko slovensko posestvo dne 11. nov. v deželni dvorani in še le drugi dan 12. nov. zbor vseh posestnikov, ne le samo velikih, v mestni dvorani v ulici mestnega vrta (Giardino pubblico). Nadejati se je in prosimo vse naše narodne velike posestnike, da se v kolikor mogoče mnogim številu udeležijo prav gotovo volitve 11. t. m., temveč ko nam velika navarnost preti od italijanske strani, ki nam hotè vrniti nam Slovincem take poslance, ki nam niso in ne bodo nikdar povoljni; to je take, ki nima srca ne za naš duševni in ne za naš materialni interes. Toraj še jedenkrat, narodni veliki posestniki pridite v obilnem številu 11. nov. v Gorico in ne pozabite prinesiti sebo svoje volilne liste, ker brez tega ne sme in ne more nikdo voliti. Prav tako prosimo vse one velike posestnike, katerim nij mogoče vdeležiti se osebno te volitve, da nam (uredništvu Soče ali pa predsedništvu pol. društva Sloge) pošljejo prav gotovo svojs pooblastilne liste in volilne liste. Na pooblastilih naj se ne pozabi podpisati velik posestnik, kakor tudi dve priči in tudi kraja in datuma, kjer biva velik posestnik, naj se ne izpusti. Varujte se pred takimi, ki vas nemarajo prositi za pooblastila, ki jih pa popolnem ne poznate. Najbolje je, da jih pošljete nam.

Za trge in obrtnijske kraje je danes volitev v Tolminu. Sloga je za svojega kandidata postavila g. Ignacija Kovačič-a velikega posestnika pri Sv. Luciji na mostu. Kakor vsi drugi poslanci, ktere je kandidirala Sloga, je tudi ta kandidat slovesno obljubil v nazočnosti odbora Sloge, da bode vedno postopal v zmislu tega društva ter na vso moč pospeševal blagor naroda vedno glasujoč z drugimi narodnimi poslanci po sklepih narodnega kluba.

Ker si je g. Kovačič tudi že nekoliko zaslug pridobil za naš narodni napredek, in ker je v gorah jako vpljivna in priljubljena osoba, nadejamo se, da bode gotovo voljen.

Poslanica.

Nekateri veliki posestniki pisali so mi in me tudi osebno prosili, da bi jaz kandidiral v velikem posestvu. Akopram je za-me najlepše odlikovanje ono, katero mi pride od naroda, se vendar za zdaj moram odpovedati taki časti in sicer, ker je mogoče, da bi narodu po moji kandidaturi nastala kaka škoda.

Vsem tistim svojim prijateljem, ki pa so hoteli dati meni svoj glas, živo priporočam, da volijo prav gotovo po „Slogi“ priporočene kandidate, kakor sploh priporočam vsem slovenskim volilcem, da ne cepijo glasov, ker najmanjša needinost znala bi škodovati narodu neizmerno.

VIKTOR DOLENEC.

Javna zahvala.

Vsem p. n. gospodom, kateri so spremili rajnega računarskega oficijala Anton-a Zuljan-a k večnemu počitku, posebno Slavčevim pevcem za premilo nagrobno pesem zahvaljujo se
uradniki c. kr. direkcije za gozde in grajščine.
V Gorici, 3. nov. 1876.

Razpis učiteljskih služeb.

V sežanskem šolskem okraju razpisujejo se s tem učiteljske službe v šolskih občinah III. verste in sicer:

v Škerbini, Repentabru in v Rodiku.

Dohodki teh služeb so določeni v §§. 22 in 30 deželne šolske postave 10. m. c. 1870.

Prosilci naj vložijo svoje prošnje previdene s dokazom učiteljske sposobnosti in dosedanjega službovanja naj dalje do 15. novembra 1876 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Prosilci, ki ne služijo v tem šolskem okraju, naj vložijo prošnje po njim predpostavljenih šolskih oblastnijah.

C. k. okrajni šolski svet
v Sežani, dne 12. oktobra 1876.

Voščar

Luigi Bader,

čegar firma obstoja v Gorici uže čez 25 let, priporoča čast. gospodom župnikom, kuratom in cerkv. administratorjem svojo zalogo voščevih pridelkov, katerih dobrota je bila pripoznana na goriški in terzaški razstavi se sreberno svetinjo, na monakovski in na svetovni razstavi pariški in dunajski s pohvalnimi pismi, in zagotavlja, da se dobivajo pri njem sveče iz pravega voska po nizkih cenah.

Najboljše sveče za cerkev in najcenejše dobé se pri g.

Oroslavu Dolencu v Ljubljani,

kateri ima uže dobro znano tovarno za domače voščene izdelke v Ljubljani in oddaja večini cerkva po Slovenskem svoje dobro znane čisto voščene sveče. Kot domač obrtnik priporoča se torej vsem č. cerkvenim predstojnikom in č. duhovščini sploh.

JOSIP CESCOTTI

diletant umetnih ognjev

v Gorici, gosposka ulica št. 149

ima veliko zalogo raznih raket in bengaličnih ognjev, dalje napravlja v-sakovrstne umetne ognje z največo natančnostjo i po fabriški ceni. —

ZA FOTOGRAFE.

Popolnem cela in prav nova naprava za fotografranje je radi odpotovanja po prav nizkej ceni na prodaj. Dotična pisma pošiljajo naj se pod naslovom C. Hipssich v Divači.

Naznanilo.

Podpisani dovoljuje si naznaniti slavnemu občinstvu, da ima zalogo decimalnih in navadnih kramarskih tehtnic, bute (pezè) mere za olje, vse po c. k. oblastniji cimentirane.

Zaloga nahaja se v Raštelu št. 472; delavnica za veliko cerkvijo v Lenassi-jevi hiši št. 36.

Prevzema naročila novih del in preuredbe starih tehtnic v nove in je izvršuje hitro in po najnižej ceni
Giovanni Colledani.

!! Od leta 1767 !!

Svetinja za napredek

Svetinja za zasluge

ALBERT SAMASSA,

c. kr. dvorni zvonar izdeljavec strojev in raznoterega orodja pri gašenju ognja v Ljubljani, priporoča p. n. cerkvenim predstojnikom in občinskim zastopom:

Vbrana zvonila

z vso potrebščino, kakor jarmi, ojnice, okovi. Zvon tudi 40 centov teže, zamore en mož zvoniti; dalje priporoča vse vrste brizgalnic, orodja za gašenje, vodnjake, cerkvene svečnike iz medenine, ventile, šravbe itd. itd.

Občinam in gasilnim društvom, da si zvonove in gasilno orodje lahko omislijo, privolim plačevanje v obrokih.

Diploma pripoznanja

Diploma pripoznanja

!! 14 svetinj !!